

Република Србија
УПРАВНИ СУД
ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ
I-2 У 10731/13
Дана 27.03.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Љиљане Петровић, председника већа, Олге Петровић и Томислава Медведа, чланова већа, са судским саветником Љубом Ергићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Митра Симића из Крагујевца, Рудничка 19/3, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда у Београду, ради поништаја решења број 01-2/182.6.4 6759/13 од 20.05.2013.године, у предмету пензијском, у нејавној седници већа одржаној дана 27.03.2014. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда у Београду, број 01-02/182.6.4 6759/13 од 20.05.2013.године и предмет ВРАЋА надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова спора.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање-Филијале Крагујевац бр. 182.1.5-8/13 од 18.02.2013.године, којим је одбијен његов захтев за усклађивање пензије за 11,06% почев од 01.01.2008.године, као неоснован.

У тужби, поднетој овом суду, тужилац оспорава законитост решења туженог органа, наводећи да се не може прихватити становиште туженог да не постоји правни основ по коме тужилац може тражити ванредно усклађивање пензије од 01.01.2008.године и позивајући се на члан 193. став 1. Закона о Војсци Србије и члан 73. и члан 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, сматра да су се стекли услови за усклађивање пензије, односно утврђивање нове висине пензије ступањем на снагу одредбе члана 193. Закона о Војсци Србије односно доношењем и ступањем на снагу

решења Републичког фонда ПИО о ванредном усклађивању пензија за 11,06% почев од 01.01.2008. године, којима је регулисано право на усклађивање пензија корисницима војне пензије, јер актом о ванредном усклађивању пензија нису изузете из усклађивања пензије војних осигураника. Такође наводи да се не може прихватити ни становиште туженог да се ванредно усклађивање пензије не односи на кориснике војних пензија и да не постоји правни основ по коме тужилац може тражити ванредно усклађивање пензија од 01.01.2008. године, јер су војне пензије у 2007. години усклађене сагласно Закону о Војсци Југославије два пута са разлога што Закон о Војсци Србије јасно и децидно прописује да се након 01.01.2008. године усклађивање војних пензија, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се регулише ПИО у Републици. Код таквог стања ствари усклађивање пензија војних осигураника врши се редовно и ванредно, у свему у скаду са условима које прописује Закон о изменама и допунама Закона о ПИО, а пензије војних осигураника треба посматрати у укупној маси остварених пензија свих корисника у осигурању запослених у Републици Србији. Стога је правно неоснован став туженог да се ванредно усклађивање не односи на корисника војних пензија, јер то не прописује закон, док с друге стране није основан ни аргумент да су током 2007. године вршена повећања војних пензија два пута. Аргумент је да ли је укупан збир и одређени просек свих исплаћених пензија корисника у осигурању запослених (укључујући и војне пензије) исплаћених у претходној години у маси мањи или једнак датом проценту од 60% просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике Србије исплаћених у претходној години. Посебно указује на ставове и оцене Уставног суда Србије, по питању ваљаног усклађивања пензија корисника војних пензија изнете у одлукама по уставним жалбама ближе наводећи њихове бројеве чија суштина се своди на то да је правни став Уставног суда да се на кориснике војних пензија од 01.01.2008. године има искључиво применити Закон о ПИО, па следи да се на тужиоца као и на остале пензионере има применити исти закон као и исто решење о ванредном усклађивању пензија. Предложио је да суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и управну ствар реши у спору пуне јуридиције. Тражио је трошкове спора.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао при разлозима датим у образложењу оспореног решења. Предложио је да суд тужбу одбије.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списка предмета ове управне ствари, одлучујући без одржавања усмене расправе, јер је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања у смислу члана 33. став 2. и став 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао:

Тужба је основана.

Према разлозима датим у образложењу оспореног решења, тужени орган је одбио жалбу тужиоца, изјављену на решење првостепеног органа, којим је одбијен његов захтев за усклађивање пензије за 11,06% почев од 01.01.2008. године, са разлога што је у поступку који је претходио доношењу ожалбеног решења утврђено да је тужиоцу у току 2007. године пензија усклађена два пута, односно од 01.07.2007. године, повећањем вредности бода са 8,74 динара на 9,02 динара и од 01.01.2008. године, повећањем вредности бода са 9,02 динара на 9,40 динара и да је на основу тих података утврђено да је просечна пензија корисника војних пензија у 2007. години износила 26.425,00 динара, и да је била на нивоу 95,20% од просечне зараде осигурања запослених без пореза и доприноса из чега произлази да су просечне војне пензије исплаћене у 2007. години веће од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса у 2007. години у Републици Србији, па корисници војних пензија не испуњавају услове за ванредно усклађивање пензија, прописане одредбом члана 75. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а у вези са чланом 193. став 1. Закона о Војсци Србије.

Одредбама члана 261. Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", број 43/94,...,37/02 и "Службени лист СЦГ", број 7/05 и 44/05), било је прописано да се пензија усклађује у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија на основу овог члана доноси савезни министар за одбрану. Наведене законске одредбе престале су да важе на основу одредбе члана 197. став 2. Закона о Војсци Србије, који је ступио на снагу 01.01.2008. године.

Одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10) прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 85/05) изменењен је члан 80. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим је уређен начин усклађивања пензија, па је одређено да се пензија од 01.04. и 01.10. текуће године усклађује, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у предходних шест месеци.

Одредбом члана 73. наведеног Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању предвиђено је да се за 2006., 2007., 2008. годину, пензија, изузетно од члана 21. тог закона, усклађује са процентом раста трошкова живота и процентом раста, односно пада зарада.

Према одредби члана 75. став 1. истог закона, уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћене за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у

претходној години, пензија ће се ванредно ускладити од 01.01. текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде, без пореза и доприноса, исплаћене у претходној години. Према ставу 2. тог члана закона, ово ванредно усклађивање може се примењивати најдуже три године од дана почетка примене овог закона.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 01 бр. 181-431/08 од 25.01.2008. године извршено је ванредно усклађивање пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јанура 2008. године и одређено, поред осталог, да се пензије усклађују за 11,06% а да ће се исплата усклађене пензије и новчаних накнада по овом решењу вршити од 01.01.2008. године.

Управни суд, међутим, налази да се оспорено решење не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да је донето уз повреде правила поступка прописане одредбама члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку и члана 235. став 2. ("Службени лист СРЈ" бр. 33/97, 31/01, "Службени гласник РС" број 30/10). Ово стога што, по оцени Суда, у оспореном решењу нису дати јасни и разумљиви разлози на којима се заснива одлука туженог органа, односно наводи из образложења оспореног решења не упућују на одлуку из диспозитива оспореног решења, чиме је повређено правило поступка прописано одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, а на чију сходну примену у поступку одлучивња другостепеног органа по жалби упућује одредба члана 235. став 1. наведеног закона. Суд је, такође, нашао да је тужени орган приликом одлучивања по жалби пропустио да оцени жалбене наводе и на тај начин оспорено решење донео противно одредби члана 235. став 2. ЗУП-а, према којој се приликом одлучивања другостепеног органа по жалби морају оценити сви жалбени наводи.

Управни суд је, приликом одлучивања у овој управној ствари, поред цитираних одредаба закона које су од значаја за одлучивање у овој ствари, имао у виду и правна схватања изражена по овом питању у одлукама Уставног суда.

У одлуци Уставног суда Уж 2666/11 од 23.5.2012. године, поред осталог, је наведено да се не може сматрати правно утемељен приступ Управног суда који се најпре изјашњава о томе да се ванредно усклађивање пензија у висини од 11,06% не односи на кориснике војних пензија, а потом се упушта у оцену испуњености законских услова за ванредно усклађивање пензија те категорије осигураника. Ово поготову имајући у виду да је Управни суд раније у низу пресуда поводом којих је Уставни суд усвајао уставне жалбе, за разлику од оспорене пресуде, стао на становиште да су неприхватљиви разлози управних органа да нема правног основа за ванредно усклађивање војних пензија.

У одлуци Уставног суда Уж 8405/13 од 4.12.2013. године, Уставни суд посебно наглашава да се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање

пензија није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике, јер су пензије остварене до 1.1.2008. године, као и оне остварене после тог датума, морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Стога чињеница да се ванредно усклађивање пензија односило на 2007. годину, у којој су војни осигураници били у посебном систему социјалног осигурања, у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, није смела утицати на обавезу надлежног фонда да по службеној дужности изврши ванредно усклађивање пензија војним осигураницима у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених. Околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћени у 2007. години није давала основа другостепеном органу и Управном суду да посебно цене постојање законских услова за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника, имајући у виду да су ти корисници пензија, у погледу права на усклађивање пензија почев од 1.1.2008. године, били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања.

Полазећи од цитираних одредби члана 261. Закона о Војсци Југославије, члана 193. став 1.. Закона о Војсци Србије, одредби члана 21. став 1, члана 73. и 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању и општеобавезујућег правног схватања Уставног суда израженог у одлукама Уставног суда на које се тужилац позвао у тужби, Управни суд налази да се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензије није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике, јер су пензије остварене до 01.01.2008. године, као и оне остварене после тог датума, морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Стога, чињеница да се ванредно усклађивање пензија односило на 2007. годину, у којој су војни осигураници били у посебном систему социјалног осигурања у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, није смела утицати на обавезу надлежног Фонда да, по службеној дужности, изврши ванредно усклађивање пензија војним осигураницима, у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених. Околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћених у 2007. години, није давала основа другостепеном органу да посебно цене постојање законских услова за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника, имајући у виду да су ти корисници пензија у погледу права на усклађивање пензија, почев од 01.01.2008. године, били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања.

Стога, по оцени Управног суда, оспорено решење се не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да је донето уз повреде правила поступка прописане одредбама члана 199. став 2. и члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку ("Сл. лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС", бр. 30/10), па ће тужени орган у поступку поновног

одлучивања по жалби, отклонити повреде правила поступка на које му је указано овом пресудом и своју одлуку засновати на правном схватању суда, сагласно члану 69. став 2. Закона о управним споровима.

Полазећи од изнетог и одредбе члана 33. став 2. Закона о управним споровима, којом је прописано да суд решава без одржавања усмене расправе, само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, или ако странке на то изричito пристану, Управни суд је нашао да су се, у конкретном случају, стекли услови за одлучивање о законитости оспореног решења без одржавања усмене расправе. Ово стога, што је одлука суда у предметној правној ствари заснована на утврђеном постојању повреда правила поступка од стране туженог органа, које ће бити отклоњене у поновном поступку одлучивања по жалби.

Одлучујући о предлогу тужбе да суд реши управну ствар и спору пуне јурисдикције, суд налази да природа ове управне ствари не пружа поуздан основ за то, у смислу одредбе члана 43. Закона о управним споровима и да је економичније и целисходније да учињене повреде правила управног поступка надлежни орган управе отклони у поновном поступку одлучивања.

С обзиром на то да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлуку о трошковима управног спора суд је донео на основу члана 66. и члана 67. Закона о управним споровима, сходном применом чл. 151., чл. 153. и чл. 164. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11), који се примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, па је захтев тужиоца, који је успео у спору, за накнаду трошка управног спора, и то за састав тужбе по АТ, коју тужбу није саставио адвокат, одбио као у у ставу II диспозитива пресуде.

**ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 27.03.2014. године, I-2 У 10731/13**

Записничар
Љуба Ергић, с.р.

Председник већа- судија
Љиљана Петровић, с.р.

СУ/ВЈ